

מבחן זני בצל טיפוס יום בינוני, מבוא חמה 2004

ש. גרף – שה"מ, א. לוצ'ינסקי – מבוא חמה

תקציר – חלקות הזן הידלגו הניבו יכול גבוה במובהק משאר הזנים. מחלקות הזן 686 נאסף יכול גבוה ואיכותי. הזנים שמיובאים על – ידי חברת אפעל הנם איכותיים אולם ביבול נמוך יחסית. מהזנים האדומים שנבדקו בניסוי זה בלט הזן 222.

מבוא – בשנים האחרונות נבדקים בארץ זני בצל המיובאים ממקומות עם אורך יום הדומה לאורך היום בארץ. בזני יום בינוני של זרעות ינואר – פברואר לא נמצאו עדיין זנים המתחרים עם הזנים המקומיים שטופחו בארץ על-ידי חברת "הזרע".

פרטים אגרוטכניים

זרעי זני הבצל זרעו על-ידי פלנט רתום לטרקטור ב – 10/2 והונבטו למחרת על-ידי גשמים. תכנית הניסוי היתה של בלוקים באקראי כל חזרה בשטח של 10 מטר ערוגה. במהלך הגידול טופל השטח כמקובל בשטחי הבצל במבוא חמה, החלקה הושקתה עד להתבססותה בהמטרה ולאחר מכן בטפטוף. הבצל "צנח" בתחילת יולי, ונערכה תצפית להערכת אחוז הצניחה בזנים השונים. אסיף החלקות בוצע ב – 16/8, כל חלקה נשקלה בנפרד, בנוסף נשקל מדגם בן 50 בצלים.

הזנים שנבחנו בניסוי היו:

חומים

- (1) 686 – משווק על-ידי הזרע
- (2) J 5112 – משווק על-ידי אפעל
- (3) L 5265 - "
- (4) L 578 - "
- (5) מאדרו – משווק על ידי זרעי ים התיכון.
- (6) הידלגו – משווק על-ידי עדן.

אדומים

- (7) מאסילה – משווק על-ידי זרעי ים התיכון.
- (8) 10020 – משווק על ידי הזרע
- (9) 222 – משווק על ידי הזרע.

לבן

- (10) L 5272 – משווק על - ידי אפעל

תוצאות

במהלך הגידול לא היה הבדל בין הזנים ברגישות למחלות. אולם "צניחת" הזנים בסוף הגידול היתה שונה וב – 13/7 ניתנו הציונים הבאים באחוזים מ – 0 = אין צניחה ועד – 100 = צניחה מלאה:

686	-	100
J 5112	-	0
L 5265	-	65
L 578	-	5
L 5272	-	5
מאדרו	-	40
הידלגו	-	0
מאסילה	-	60
10020	-	50
222	-	100

הזנים 686 ו – 222 צנחו צניחה מלאה, בשאר הזנים עלוות הבצל לא צנחה כראוי, דבר שבדרך כלל מעיד על בעיה כלשהיא, שבמקרה זה עשויה לנבוע מאי התאמת הזן לתנאי הארץ.

יבול הבצל

שם הזן (1)	ק"ג/מ"ר (2)	משקל בצל בודד (2) בגרמים
686	ב 6.8	א 184
J 5112	ג 4.4	גד 127
L 5265	ג 4.2	בגד 132
L 578	ג 4.3	ד 113
L 5272	ג 3.7	בג 147
מאדרו	ב 6.0	א 185
הידלגו	א 8.6	ב 155
מאסילה	ג 4.5	בגד 136
10020	ג 4.4	ב 160
222	ב 5.5	גד 124

(1) מועד הזריעה ב – 10/2 מועד האסיף – 16/8 .

(2) מספרים המלווים באותיות זהות אינם נבדלים סטטיסטית במובהקות 0.05.

חלקות הזן הידלגו הניבו במובהק את היבול המשוק הרב ביותר כאשר מהזנים 686, מאדרו

ו 222 נאסף יבול דומה סטטיסטית הגבוה מהזנים האחרים שמחלקותיהם נאסף יבול נמוך, הבצלים הגדולים נאספו מחלקות הזנים 686 ומאדרו.

תאור הזנים

- 686 – בצל סגלגל, חום, מוצק בעל קליפות
- J 5112 – בצל סגלגל, צבע חום דבש, בעל קליפות יפות, קטן.
- 578 – L – סגלגל מאורך צבע חום דבש בעל קליפות, קטן.
- 5272 – L – לבן, פחוס, סגלגל, בגודל לא אחיד בעל קליפות.

- מאדרו – קליפות דקות ולא צמודות, חום.
- הידלגו – סגלגל, כ – 3 קליפות, חום, יפה.
- מאסילה - בצל אדום בעל קליפות, צבע יפה.
- 10020 - אדום עז בעל קליפות, פחוס.
- 222 - צבע אדום יפה, סגלגל, בעל קליפות.

סיכום

מהזנים החומים שנבחנו בניסוי זה בולטים בצלי הזן הידלגו ו 686 באיכות ובגודל הבצל, אולם ראוי לציין שנוף הזן הידלגו לא צנח. מהזנים האדומים הניבו חלקות הזן 222 את היבול הרב ביותר ואילו בצלי הזן 10020 היו הגדולים ביותר.